

РЕШЕНИЕ №221

гр.Перник, 19.01.2012 г.

В И М Е Т О Н А Н А Р О Д А

Административен съд – Перник, в публично заседание проведено на двадесет и трети декември през две хиляди и единадесета година, в състав:

СЪДИЯ: СЛАВА ГЕОРГИЕВА

при секретаря Т.М., като разгледа докладваното от съдията административно дело № 445/2011г. по описа на съда, за да се произнесе взе предвид следното:

Производството е по реда на чл.145 и сл. от АПК.

Образувано е по жалба на И.З.В.,*** срещу заповед № СИ-1545/19.10.2011г. на Директора на Дирекция “Социално подпомагане” гр. Перник, с която е отказано отпускането на добавка за социална интеграция по чл. 28, ал. 1 от ПП на ЗИХУ за балнеолечение. В жалбата се сочи, че заповедта е незаконосъобразна, като постановена при съществено нарушение на административно производствените правила, противоречие с материално правни разпоредби и несъобразяване с целта на закона. Твърди се, че административният орган не се е съобразил с представените документи в преписката и не е обсъдил всички факти и обстоятелства имащи значение при постановяването на административния акт. Иска се от съда да отмени атакуваната заповед, като преписката се върне на компетентния орган за ново произнасяне. Представя списък на разноските и претендира присъждането им.

Ответникът по жалбата – Директорът на Дирекция „Социално подпомагане”-Перник, редовно уведомен за насроченото съдебно заседание не се явява, не изпраща представител. По делото е депозирано писмено становище, с което се иска отхвърляне на жалбата като неоснователна.

Административен съд-Перник, като съобрази събраните по делото доказателства, доводите на страните и след проверка на обжалвания административен акт по реда на чл.168 от АПК, приема за установено от фактическа и правна страна следното:

По допустимостта на жалбата:

С разпоредбата на чл. 42, ал. 10 от ЗИХУ е предвидено, че заповедта на директора на дирекция "Социално подпомагане" се обжалва пред директора на Регионалната дирекция за социално подпомагане по реда на Административнопроцесуалния кодекс. В производството по чл. 81 и сл. от АПК по-горестоящият административен орган - директорът на РДСП - Перник е постановил решение № РД 01-232/09.11.2011 г., с което е отхвърлил жалбата и е потвърдил обжалваната пред него заповед № СИ-1545 от 19.10.2011г. на директора на дирекция "Социално подпомагане"Перник. Съгласно чл. 145, ал. 2, т. 1 от АПК, на оспорване по съдебен ред подлежи първоначалният индивидуален административен акт, когато не е отменен или изменен с акта на по-горестоящия административен орган. С оглед на това жалбата е подадена в срока по чл. 149, ал. 1 от АПК, от надлежна страна в процеса. Атакува се акт, който е преминал през изискуемия се административен ред, като предпоставка за съдебен контрол,

поради което подадената жалба е процесуално допустима и се дължи нейното разглеждане по същество.

По основателността на жалбата:

От данните по делото е видно, че на 25.08.2011г. на жалбоподателката е издадено медицинско направление за провеждане на санаториално лечение в Болница за долекуване, продължително лечение и рехабилитация-Банкя-ВМА. В периода от 31.08.2011г. до 09.09.2011г. жалбоподателката е провела рехабилитационни процедури в посоченото здравно заведение, заплатила е извършените услуги и ѝ е издадена фактура № 6000013069 от 31.08.2011г. от ВМА-БДПЛР, с приложен към нея фискален бон от 31.08.2011г. за сумата от 281.31лв. с ДДС, документираща, извършване на услуги в периода 31.08.2011г. до 09.09.2011г.. С молба-декларация с вх. №СИ-1545 от 27.09.2011 г. до Директор на Дирекция „СП”-Перник жалбоподателката е поискала да ѝ бъде изплатена годишна добавка за социална интеграция за балнеолечение и рехабилитационни услуги по реда на чл. 28 от ПП на ЗИХУ, като е приложила разходооправдателни документи и медицинско направление. Приложила е и експертно решение № 398 от 23.02.2006г. на ТЕЛК, с което и определен 96 процента трайна намалена работоспособност. В кориците на делото има представени две социални оценки едната от 22.06.2006г., а другата от 21.09.2011г.. Въз основа на тези доказателства, решаващият административен орган издава отказ от заплащане на добавката по чл. 42, ал. 2, т. 4 от ЗИХУ, като мотивира същия с довод, че не е спазено условието на чл. 32, ал. 5 от ПП на ЗИХУ, тъй като приложената към искането социална оценка е изготвена, след като е проведено балнеолечението. Заповедта е оспорена по административен ред пред Директора на Регионална дирекция „Социално подпомагане”-Перник, като горестоящия административен орган е отхвърлил оспорването. С оглед на това предмет на обжалване в настоящето производство е заповед № СИ-1545 от 19.10.2011г. на Директора на Дирекция “Социално подпомагане” гр. Перник.

Така описаната фактическа обстановка се установява от представената и приета като доказателство по делото административна преписка и въз основа нея, съдът от правна страна намира следното:

Нормата на чл. 168 от АПК задължава съда да извърши проверка на обжалвания административен акт на всички основания по чл. 146 от АПК.

Въз основа на това съдът намира, че съгласно чл. 42, ал. 7 от ЗИХУ Директора на дирекция „СП” е компетентен орган, който разполага с правомощията да отпусне или да постанови отказ за отпускане на добавка за социална интеграция по ЗИХУ. Заповедта е издадена от компетентен орган, в кръга на неговите правомощия, поради което не се установява отменително основание по чл. 146, т. 1 от АПК.

Атакувания акт е издаден в писмена форма. При осъществения съдебен контрол се установи, че акта е издаден в изискуемата се форма-писмена и има необходимото съдържание посочено в чл. 59, ал. 2 от АПК. Според разпоредбата на чл.59, ал.2, т.4 от АПК административният акт трябва да съдържа правните и фактически основания за издаването му, т.е. да бъде мотивиран. Това означава между посочената правна норма и описаното фактическо положение да няма противоречие, да са посочени в единство и като такива да представляват мотивите на административния акт. Посочването на мотиви е задължително условие за законосъобразността на издадения административен акт. В конкретния случай административният орган видно от оспорвания акт е разгледал и се е произнесъл по молба вх. № СИ-1545 от 27.09.2011 г. въз основа на социална оценка № 0444 от 22.12.2004г.. Такава оценка в кориците на делото не съществува, но дори да я има в правния мир от мотивите на административния орган е видно, че органа е имал в предвид и се е произнесъл по друга такава без да я

индивидуализира: “приложената социална оценка е изготвена след като е проведено лечението”, т.е. по социална оценка издадена след 31.08.2011г.. Налице е пълно противоречие между фактическите основания довели до постановяване на атакувания акт. Налице е основание за отмяна на акта при условията на чл. 146, т. 2 от АПК, защото привидно спазената форма, не се подкрепя от юридическите факти, въз основа на който органът би могъл да осъществи правомощията си.

Законодателят в ЗИХУ е предвидил и разписал административна процедура, която да завърши с издаването на оспорвания акт. Тази процедура е регламентирана в чл. 42 от ЗИХУ и в случая е спазена. Налице е подадена молба от правоимащия и са представени доказателства. Проведено е административно производство финализирано с постановения акт. Не се констатира нарушение на административно производствените правила и няма място за отмяна на акта при условията на чл. 146, т. 3 от АПК.

При постановяване на атакувания акт административния орган е приел, че е нарушена разпоредбата на чл. 32, т. 5 от ПП на ЗИХУ. Следва да се отбележи, че правото на добавка за социална интеграция е уредено в чл. 42, ал. 1 от ЗИХУ, като добавката е диференцирана и представлява парични средства, които допълват собствените доходи на хората с трайни увреждания и са предназначени за покриване на допълнителни разходи за определен вид услуги или други дейности, измежду които и балнеолечение и рехабилитационни услуги по смисъла на чл. 42, ал. 2, т. 4 от ЗИХУ. Според разбирането на настоящия състав правото да се получи конкретно този вид интеграционна добавка не подлежи на признаване или не с решението, което административният орган ще вземе по повод подадената молба-декларация. Това право, по отношение на определени групи лица измежду които и лицата с трайни увреждания с над 90 на сто трайно намалена работоспособност, какъвто е и случаят на настоящата жалбоподателя е уредено в чл. 42г, ал. 1 от ЗИХУ. Съгласно тази правна норма добавката за балнеолечение и рехабилитация се предоставя веднъж годишно, при наличие на медицинско предписание от лекар специалист. В тази връзка, се споделят доводите на жалбоподателя, че материалното право - да бъде получена веднъж годишно интеграционна добавка за балнеолечение и рехабилитация, е обусловено от признатата ѝ с решение на ТЕЛК 96% трайно намалена работоспособност, по която страните нямат спор. Абсолютно условие, за да бъде упражнено това признато от закона материално право е посоченото в ал. 1 на чл. 42г от ЗИХУ наличие на медицинско предписание от лекар специалист, което е представено пред органа и пред съда, като изплащането на законово регламентираната сума става по реда на чл. 28, ал. 1 от ППЗИХУ—след предоставяне на разходооправдателен документ за извършеното балнеолечение или рехабилитационни услуги в едномесечен срок от крайната дата на реализиране на правото, какъвто документ е представен и то в посочения от законодателя срок. Действително чл. 32 ал. 5 от ПП от ЗИХУ указва необходимостта от прилагане към молбата-декларация за ползване на правото по чл. 28 от ПП на ЗИХУ във вр. с чл. 42, ал. 2, т. 4 от ЗИХУ, на копия от социална оценка и експертно решение на ТЕЛК. Текстът по отношение на социалната оценка в чл. 32 от ПП на ЗИХУ е непрецизен, както и противоречи отчасти на признатото от чл. 42г от ЗИХУ право. Съгласно чл. 5, ал. 1 от АПК, когато разпоредба на правилник противоречи на нормативен акт от по-висока степен прилага се по-високият по степен акт. Липсата на социална оценка към периода на провеждане на лечението не е предвидено от законодателя като основание за отказ от изплащане на исканата добавка за лечение и рехабилитация на лице с над 90% ТНР, правото на получаване, на която е регламентирано пряко от законова правна норма. Съгласно разпоредбата на чл. 46, ал. 1 от Закона за нормативните актове при неяснота на разпоредбите на нормативните

актове те се тълкуват в смисъла, който най-много отговаря на други разпоредби, на целта на тълкувания акт и на основните начала на правото на Република България. С оглед на това, че балнеолечение и рехабилитационни услуги не са “месечни добавки”, а е “добавка” съгласно чл. 42г от ЗИХУ, която се предоставя веднъж годишно и, поради факта, че предпоставка за отпускането ѝ е наличие на медицинско предписание от лекар специалист и разходооправдателен документ за извършеното балнеолечение се налага извода, че позоваването на чл. 32 от ПП на ЗИХУ е неотносимо и е правно ирелевантно, защото не съществува законова норма, че социалната оценка е елемент от фактическия състав годен да порожи отказ. Още повече, че всички изброени и изискуеми документи настоящата жалбоподателка е приложила към своята молба-декларация. Молбата декларация и разходооправдателния документ са входирани при административния орган на 27.09.2011 г., т. е. в рамките на преклузивния едномесечен срок за упражняване правото на годишна добавка за балнеолечение и рехабилитация и е поискано репарирането им. Приложена е и социална оценка от 21.09.2011 г., която независимо, че не е била факт към момента на провеждане на рехабилитационните процедури въобще не е обсъдена от административния орган към дата на постановяване на неговия акт. Административния орган е бил длъжен да се съобрази с нея, тъй като тя вече съществува в правния мир и да изясни всички факти и обстоятелства релевантни за случая, а те се свеждат главно да извърши проверка дали на лицето същият този административен орган е отпуснал вече веднъж за 2011г. добавка по чл. 42, ал. 2, т. 4 от ЗИХУ. Като не е изследвал този основен въпрос органът е постановил незаконосъобразен административен акт, който следва да бъде отменен, тъй като противоречи на материално правните норми. Според разбирането на настоящия състав липсата на социална оценка към момента на провеждане на балнеолечението не е част от фактическия състав по упражняване на законово регламентираното право на интеграционна добавка. Това е така поради факта, че в случаите на лица с установена по надлежния ред трайно намалена работоспособност над 90%, какъвто е и настоящия случай, не е необходимо това да бъде установявано и от консултативните комисии към дирекциите „социално подпомагане” на Агенцията за социално подпомагане, които извършват социалните оценки по гл. III на ЗИХУ. Чл. 10 на ЗИХУ регламентира, че оценяването на увреждането на лицата се извършва чрез медицинска експертиза и социална оценка. Чл. 12, ал. 1 от ЗИХУ разписва, че социалната оценка се извършва въз основа на медицинската експертиза, като в ал. 2, в пет точки е определено какво установява комисията. По отношение на посоченото в т. 1 на чл. 12, ал. 2 от ЗИХУ – потребностите и възможностите за рехабилитация на определени групи лица – измежду които и такива с ТНР над 90 на сто, при наличие на съответната медицинска експертиза произтичат пряко от чл. 42г и не е необходимо установяване на тези обстоятелства от Комисията. Комисията при изготвяне на социалната оценка по силата на ЗИХУ няма правомощия да откаже да признае правото на този вид добавка за лице с установена и призната по надлежния ред ТНР над 90%, тъй като такова действие би било в противоречие с разпоредбата на ЗИХУ в неговия чл. 42г. Поради това липсата или не на социална оценка към момента на ползване на услугата, не е меродавна за органа имащ правомощието и задължението да се произнесе по искането за изплащане на тази добавка, след като обсъди представените пред него доказателства. В приложената към преписката социална оценка от 21.09.2011г. Комисията е сторила точно това–признала е правото да бъде ползвана исканата от жалбоподателката интеграционна добавка, поради действието на експертното решение. Приложена е от административния орган и предходната социална оценка от 20.04.2006г., в която също е отразено правото на такава добавка. При внимателен прочит на двете социални оценки се установява, че не се откриват

никакви разлики по отношение правата на правоимащото лице. При това положение е безспорно обстоятелството, че жалбоподателката за 2011г. правоимащо лице и като такава е следвало органа да прецени въз основа на представените доказателства размера на добавката. Като се е позовал на ирелевантни факти и обстоятелства е постановил незаконосъобразен акт, който следва да се отмени на основание чл. 146, т. 4 от АПК.

На следващо място, но не по значимост административният орган следва да спазва нормата на закона, но не в ущърб на лицата с увреждания, които имат гарантирано от Конституцията на Република България право на социално подпомагане заложен в чл. 51, ал. 1 от Конституцията, като лицата с физически увреждания са под особена закрила, дадена по силата на чл. 51, ал. 3 от Конституцията. Не следва административния орган, когато прилага този закон, да забравя и прокламираните в основния закон цели-повишаване качеството на живот и активното включване на тези български граждани в обществото, които цели се постигат именно чрез механизмите, уредени в ЗИХУ и ПП на ЗИХУ. Атаквания административен акт противоречи на целите на ЗИХУ, прогласени в неговия чл. 2, а именно: равнопоставеност, социална интеграция и упражняване на правата и подкрепа на хората с увреждания. В тази връзка и оплакването на жалбоподателката, че не е била своевременно уведомена от службите за социално подпомагане за необходимостта от нова социална оценка, независимо от позицията на съда, че такава в настоящия случай не е предвидена в чл. 12, ал. 3 от ЗИХУ, кореспондира и се подкрепя от изложеното от Омбудсмана на Република България в доклада за неговата дейност през 2010г., в който в частта „Интеграционни добавки” е записал: „ През 2010 г. изтече 5-годишният срок на валидност на социалните оценки на много хора с увреждания..... За много хора с увреждания това представлява затруднение. В това отношение, дирекциите за социално подпомагане, като реализация на правото на гражданите на добра администрация, биха могли да информират навреме гражданите за изтичащия срок на социалната им оценка, за да се явят за нова оценка ...”. Настоящото отклонение е с цел да укаже на административния орган, че съществува принципа на последователност и предвидимост заложен в АПК, съгласно, който административните органи имат задължението своевременно да огласяват публично критериите и установената практика при упражняване на своята оперативна самостоятелност, както и че по отношение на хора с увреждания следва да се прояви ярко принципът на служебното начало. С оглед написаното се установява, че постановеният индивидуален административен акт не отговаря на целта на закона и като такъв е издаден в нарушение на чл. 146, т. 5 от АПК.

Въз основа на изложеното оспорваната заповед №СИ-1545/19.10.2011 г. на Директор на Дирекция „Социално подпомагане”Перник, с която е отказано изплащането на годишна интеграционна добавка за балнеолечение и рехабилитация на лицето И.З.В. следва да бъде отменена. Делото като преписка следва да бъде върнато на Дирекция „СП”Перник за произнасяне по молба-декларация № СИ-1545 от 27.09.2011г., съгласно дадените указания, като компетентния орган следва да се произнесе в срока по чл. 57, ал. 1 от АПК.

При този изход на спора, ответникът следва да понесе и направените от жалбоподателката разноски по производството, който са в размер на 10 лв. и представяват заплатена държавна такса за образуване на делото, съгласно Тарифа № 1 към Закона на държавните такси, за такси събирани от съдилищата, съгласно представен списък по чл. 80 от ГПК.

Мотивиран така и на основание чл. 172, ал. 2, предл. 2 от АПК и чл. 173, ал. 2 и чл. 174 от АПК, състав при Административен съд – Перник

РЕШИ:

ОТМЕНЯ заповед № СИ-1545/19.10.2011 г. на Директор на Дирекция „Социално подпомагане” – Перник, с която на И.З.В.,*** е отказано изплащане на годишна интеграционна добавка по подадена молба-декларация с вх.№ СИ-1545/27.09.11 г..

ИЗПРАЩА делото като преписка на Директора на Дирекция „Социално подпомагане”–Перник за ново произнасяне по молба-декларация № СИ-1545 от 27.09.2011г. подадена от И.З.В..

ОСЪЖДА Дирекция „Социално подпомагане”Перник, със седалище гр. Перник, ул. “Радомир” № 1 да заплати на И.З.В. разноски по делото в размер на 10 лева.

Решението ПОДЛЕЖИ на обжалване пред Върховен административен съд на Република България в 14-дневен срок от получаване на съобщението, че решението е изготвено.

СЪДИЯ: